

Izsák Város Aljegyzőjétől

Előterjesztés

A Képviselő-testület 2015. szeptember 1-én tartandó ülésére

Tárgy: Szociális szolgáltatástervezési koncepció

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban:Szt.) 92.§ (3) bekezdése alapján a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat feladata a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepció elkészítése és két évente felülvizsgálata és aktualizálása. Az elmúlt évek jogszabály változásai miatt Izsák Város Önkormányzatának egy új szociális szolgáltatástervezési koncepciója készült el.

Tisztelt Képviselő-testület!

Javasolom a mellékletként csatolt szolgáltatástervezési koncepció jóváhagyását.

I z s á k, 2015. augusztus 26.

(: Bak Nándor :)
aljegyző

Határozat – tervezet:

Izsák Város Önkormányzat Képviselő-testülete Izsák Város Önkormányzata Szociális szolgáltatástervezési koncepcióját jóváhagyja.

Határidő: 2015. szeptember 1.

Felelős: Mondok József polgármester

**Izsák Város Önkormányzatának
Szociális szolgáltatástervezési koncepciója**

A koncepciót jóváhagyta

Izsák Város Képviselőtestülete

_____ számú határozatával

BEVEZETÉS

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92.§ (3) bekezdése alapján a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat feladata a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepció elkészítése és két évente felülvizsgálata és aktualizálása.

Az Szt. meghatározza a koncepció tartalmi elemeit különösen

- a) a lakosság szám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét, segítve ezzel az önkormányzatok által nyújtott szolgáltatások egységes szempontok szerinti fejlesztését és működtetését.

A társadalomban való be-, illetve visszailleszkedés érdekében segítségre szorulnak a társadalom mindazon tagjai, akik bármilyen oknál fogva (betegség, fogyatékoság, munkaképesség megváltozása, munkanélküliség, családi körülmények vagy a család hiánya, szenvedélybetegségek stb.) társadalmi beilleszkedési zavarokkal küzdenek. Az államnak (és önkormányzatnak) úgynevezett szolidaritásból fakadó kötelezettsége a szociális gondoskodás, mely során feladata, hogy e társadalmilag tipikus, de egyénileg jelentkező élethelyzeteket feltárja, s azokra – a jog által kínált lehetőségek keretei között – reagáljon. Találja meg azokat az eszközöket, amelyekkel a felmerülő problémák a leghatékonyabban kezelhetők, s egyidejűleg biztosítsa, hogy ez a beavatkozás az egyén szabadságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsa, s ugyanakkor a közösség (a többi nem veszélyeztetett állampolgár) védelme is megvalósuljon.

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségnek a tagjaikért viselt felelősségen túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. A szociális igazgatással és szociális ellátásokkal kapcsolatos feladat- és hatásköröket a helyi önkormányzat képviselő testülete, valamint a települési önkormányzat jegyzője gyakorolja.

A szolgáltatástervezési koncepció célja és feladata

A koncepció célja:

- meghatározni a szociális szolgáltatások fejlesztésének alapelveit, irányait, céljait, amelyeket a település a szociális szolgáltatások biztosítása, fejlesztése során követ, illetve amelyekkel orientálni kívánja a szociális szolgáltatások fejlesztésének további szereplőit;
- részletezni azokat a konkrét célkitűzéseket, amelyeket a szociális szolgáltatások biztosítása során az önkormányzat érvényesíteni kíván;
- elősegíteni a szociális, illetve a gyermekvédelmi törvény által szabályozott különböző típusú intézmények magasabb szintű, szükségletekhez igazodó feladatainak ellátását.

A koncepció feladata:

- elősegíteni egy egységes szociális szolgáltató politika kialakítását a településen;
- információkat biztosítani egyéb fejlesztési koncepciók, tervek kidolgozásához és megvalósításához;
- információt adni a különböző szolgáltatást igénylők részére, illetve a szolgáltatást biztosító intézmények, szervezetek számára.

Általános helyzetkép

A város elhelyezkedése

Izsák 11.376 ha területen Bács-Kiskun Megye ÉNY-i részén, Kecskemét és Kiskőrös között fekszik, mindkét településtől mintegy 27 km-re. A település határában van az 52. sz. főút, amely Dunaföldvár ill. Kecskemét irányába halad. Az út jelentős tranzit forgalmat visz át a település külterületén, mely Kecskemét érintése nélkül becsatlakozik az M5-ös autópályába. Az országos fő és mellékutak találkozásánál, közlekedési csomópontban fekvő várostól (Solton keresztül) 110 km-es távolságra van, és mindössze 95 km-re Kunszentmiklóson keresztül. Az országos mellékutak Izsák központjából kiindulva közvetlen megközelítési lehetőséget biztosítanak Bács-Kiskun Megye közeli városaiba és településeire az égtáj minden irányába. Izsák a Kiskőrös járási központhoz tartozik, de a környező települések között saját vonzáskörzettel rendelkezik. A középszintű ellátások tekintetében is Kiskőröshöz kötődik. A települést északon és délen a kivezető utak mentén ipari és mezőgazdasági üzemek, telephelyek határolják. A belterület sűrű, családi-házias beépítettségű, a külterületen tanyák sorakoznak. Közigazgatási területének kb. egy-ötödét teszi ki (Nyugati oldalon) a Kiskunsági Nemzeti Park részét képező Kolon-tó északi része, melynek másik fele Páhi területéhez tartozik.

Települési egységek

Izsák közigazgatási területének jelentős része mezőgazdasági hasznosítású külterület, mindössze 6,59%-a a belterület. A szántóföldek aránya 50% feletti, melynek túlnyomó része Északon található. A belterület két területi egységre oszlik: a központi belterületre és Kis-Izsákra. A két lakott terület határa között ma 3,5 km hosszon beépítetlen terület húzódik. A belterület zömét a lakóterületek teszik ki. Kisebb területen az intézmények foglalnak helyet és nagyon kis területen lévő gazdasági telepek helyezkednek el. A meglévő ipari üzemek a külterületen, a volt majorságokban telepedtek le, azokban elsősorban, melyek az országutak mentén helyezkednek el.

A szolgáltatások bemutatása

Izsák Város Önkormányzata az Szt. alapján biztosítja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján a gyermekjóléti alapellátásokat. A két törvény megalkotása óta eltelt időszakban bizonyos ellátások iránti igények dinamikus növekedést mutatnak, a tendencia háttérben a társadalom egyes rétegeit érintő kedvezőtlen változások állnak. Ezzel egyidejűleg viszont egyes ellátások iránti igény stagnál, de csökkenés nem tapasztalható.

Az **Szt**-ben és a **Gyvt**-ben meghatározott anyagi támogatások rendszere 2015. március 1-jétől jelentősen átalakult.

Korábban a támogatások nagy részénél a jogosultsági feltételek konkrétan kidolgozásra kerültek, más ellátások esetében – mint pl. az önkormányzati segély – csekély mértékű eltérés volt engedélyezve. A 2013. és 2014. évben a pénzbeli támogatásoknál a legnagyobb összeget a rendszeres jellegű segélyekre fizette ki az önkormányzat, amelyek közül kiemelkedett az aktív korúak ellátása (ezen belül a foglalkoztatást helyettesítő támogatás).

Az Szt. és a Gyvt. módosításával az Országgyűlés elsődleges célja az volt, hogy megújítsa a rászorulókat támogató rendszerét. E módosításoknak megfelelően az új szociális támogatási rendszer igazságosabb és átláthatóbb, emellett elejét veszi a korábban gyakran tapasztalt, segélyekkel való visszaéléseknek. Jövőbeni cél, hogy azok kapjanak támogatást, akik valóban rászorulnak.

Az állam által biztosított támogatási formákon túl az emberek szociális támogatással való ellátása viszont az önkormányzatok feladata. Ez széles körű szabályozási lehetőséget biztosít az önkormányzatok számára, biztosítva annak lehetőségét, hogy a rászorultsági szintek a helyi viszonyok alapján kerüljenek meghatározásra. A helyi közösségek rendelkeznek ugyanis leginkább azzal a tudással, amely alapján eldönthetik: ki jogosult támogatásra és ki nem.

Az Szt.-ben az állami szabályozási hatáskörben nyújtott és az önkormányzatok segélyezéssel kapcsolatos feladatai elválasztásra kerültek. Az Szt. 2015. március 1-jétől csak a kötelező ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza. E körbe tartozik az időskorúak járadéka, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, az alanyi jogon nyújtott ápolási díj, az alanyi és normatív közgyógyellátás, valamint az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság. E támogatások közül az időskorúak járadéka, az alanyi jogon nyújtott ápolási díj, az alanyi és normatív közgyógyellátás, valamint az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság már 2013. január 1-je óta a járási hivatalok hatáskörébe tartozik. Ezekhez csatlakozott 2015. március 1-jétől a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (ez a támogatás váltotta fel a korábbi rendszeres szociális segélyt), így ezeket a támogatásokat az önkormányzat a helyi rendeletében nem szabályozta.

Az Szt.-ből a kötelező segélyek közül kikerült a lakásfenntartási támogatás és az adósságkezelési szolgáltatás. Az Szt. módosításának hatálybalépésekor már megállapított ellátásokat a módosítás hatálybalépése előtti szabályok szerint továbbra is nyújtani kell, azonban 2015. január 1-jét követően lakásfenntartási támogatás már csak 2015. február 28-ig volt megállapítható. Természetesen a 2014-ben egy évre megállapított lakásfenntartási támogatások és a 2015. február 28-ig megállapított adósságkezelési szolgáltatások még kifizetésre kerülnek, ezek kifizetése után viszont már csak a helyi szabályok szerinti támogatási

formák állapíthatók meg. A kifutó két támogatási formát azok teljes megszűnéséig az állam még a korábbi szinten finanszírozza.

A 2001. évben került bevezetésre az aktív korú nem foglalkoztatott személyek közfoglalkoztatása, amely az évek során jelentős változáson ment keresztül. Az azóta eltelt időszakban jelentős számú munkanélküli foglalkoztatását biztosította a Polgármesteri Hivatal.

A kötelező segélyeken túl (amelyeket a járási hivatal állapít meg) nyújtott további ellátásokról és a jogosultsági feltételekről az önkormányzat szabadon dönthet. Az Szt. az önkormányzatok által biztosítandó segélyek tekintetében annyit írt elő, hogy az önkormányzat a helyi viszonyokhoz mérten, a krízishelyzetben levő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújt. A települési támogatás egyes típusait és jogosultsági feltételeit az önkormányzat rendeletében állapítja meg. Ennek megfelelően a méltányossági ápolási díjra, a méltányossági közgyógyellátásra, a lakásfenntartási támogatásra, az adósságkezelési szolgáltatásra, valamint az önkormányzati segélyre vonatkozó szabályozást az Szt. 2015. március 1-jétől nem tartalmazza. Az Szt. változásait követve került megalkotásra Izsák Város Önkormányzata Képviselő-testületének a települési támogatásokról és a szociális ellátásokról szóló 2/2015 (II.25.) önkormányzati rendelete, amely a pénzbeli és természetbeni támogatások jogosultsági feltételeit tartalmazza. Az Szt. adta lehetőségeket kihasználva a korábbi ellátások megfelelő alternatívái beépültek a rendeletbe, igazítva azt az elmúlt években tapasztalt ellátotti igényekhez, továbbá orvosolva az eljárások során jelentkező problémákat. A korábbi Szt. szerinti ellátásokat felváltó, rendszeres jelleggel nyújtandó települési támogatások jogosultsági feltételei túlnyomó részben ugyan nem változtak, de a kisebb változások a rászorultság elbírálási stratégiáját érintették. Az önkormányzati rendeletben megjelenik tehát a lakhatási kiadások támogatásához, a tartósan beteg hozzátartozó ápolásához, a gyógyszerköltségekhez, valamint 70 év feletti személyek és nagycsaládosok hulladékiszállítási díjának átvállalása rendszeres települési támogatás.

Az önkormányzat a szociálisan rászoruló személyek, családok részére települési támogatást biztosít:

Települési támogatás keretében igényelhető pénzbeli támogatások:

- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatás,
- ápolási célú települési támogatás,
- egészségmegőrző települési támogatás,
- rendkívüli települési támogatás,
- temetési támogatás,
- köztemetés
- 70 év feletti személyek és nagycsaládosok hulladékiszállítási díjának átvállalása.

A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatás

A lakáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A támogatás a villanyáram-, a víz és gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, illetve a tüzelőanyag költségeihez nyújtható.

Időszak	Lakásfenntartási támogatásban részesültek száma (pénzbeli és természetbeni) (fő)	Lakásfenntartási támogatásra felhasznált összeg (pénzbeli és természetbeni) (1000 Ft)
2005. év	227	12398
2006. év	465	14025
2007. év	225	13990
2008. év	226	14323
2009. év	245	14456
2010. év	335	17585
2011. év	447	18386
2012. év	502	20655
2013. év	464	20190
2014. év	360	19190

Ápolási célú települési támogatás

Ápolási célú települési támogatásra való jogosultság állapítható meg annak a személynek, aki a 18. életévét betöltött, tartósan beteg és Izsákon lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen is Izsákon lakó hozzátartozója gondozását végzi. Hozzátartozó a Ptk. Szerinti hozzátartozó, kivéve a jegyest. Tartósan beteg az a személy, aki előreláthatóan hat hónapnál hosszabb időtartamban állandó ápolást, gondozást igényel. A tartós betegség tényének a fennállását az ápolat személy háziorvosa igazolja. Állandó ápolási, gondozási tevékenység: a fürdetés, öltöztetés, élelem elkészítése és étkeztetés, mosás, egyedi fűtésű lakás esetén a fűtés, orvosi ellátás biztosítása és mentális ellátás. Az ápolási díjmértéke nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50 százalékát. Az ápolási díj – az eset körülményeire tekintettel – megállapítható természetbeni juttatás és vásárlási utalvány formájában is. Az ápolási díj legfeljebb egy év időtartamra állapítható meg. Ezen időtartam elteltével- legkorábban a jogosultság lejártát megelőző hónap 20. napjától – ismételt új kérelem terjeszthető elő és egy év időtartamra – új jogosultság állapítható meg.

Időszak	Ápolási díjban részesítettek évi átlagos száma (fő)	Ápolási díjra felhasznált összeg (1000 Ft)
2008. év	153	44117
2009. év	68	23703

2010. év	67	22965
2011. év	65	23081
2012. év	74	25271
2013. év	69	23719
2014. év	33	8028

Egészségmegőrző települési támogatás

Egészségmegőrző (gyógyszer kiadások viseléséhez) települési támogatásra való jogosultság állapítható meg annak a személynek, akinek a rendszeresen és igazoltan szedett gyógyszerbeszerzési célú kiadásai vagy gyógyászati segédeszközre fordított vásárlási költségei, meghaladják saját jövedelmének 40 százalékát és háztartásában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 százalékát. A gyógyszer és a gyógyászati segédeszköz beszerzés indokoltságát és tényét a jogosult személy háziorvosa igazolja. A gyógyszer kiadások viseléséhez nyújtott egészségmegőrző települési támogatás mértéke legfeljebb havi 5.000 forintig terjedhet. A támogatás rendeltetésszerű felhasználásáról a támogatottnak nyugtával, bizonylattal kell elszámolnia, legkésőbb a tárgyhót követő hónap 15. napjáig, a Polgármesteri Hivatal szociális ügyek vitelével megbízott előadójánál. Az egészségmegőrző települési támogatás legfeljebb hat hónap időtartamra állapítható meg. Ezen időtartam elteltével – legkorábban a jogosultság lejártát megelőző hónap 20. napjától – ismételt új kérelem terjeszthető elő, s – hat hónap időtartamra – új jogosultság állapítható meg.

Ez a támogatási forma váltotta fel a méltányossági közgyógyellátást.

Időszak	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (fő)
2005. év	302
2006. év	238
2007. év	186
2008. év	203
2009. év	187
2010. év	179

2011. év	222
2012. év	194
2013. év	166

Rendkívüli települési támogatás

Rendkívüli települési támogatás állapítható meg az olyan krízishelyzetbe került személyek vagy családok részére, akiknek létfenntartása, megélhetése közvetlen és másként el nem hárítható veszélyben van, vagy ilyen veszély fenyegeti. A rendkívüli települési támogatás olyan személyek vagy családok részére állapítható meg, akik önmaguk vagy családjuk létfenntartásáról, megélhetéséről más módon nem tudnak gondoskodni és a háztartásukban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át. A rendkívüli települési támogatás kizárólag, rendkívüli helyzet elhárítása, élet- és vagyonbiztonság veszélyének, tartós betegség, elemi kár, gyermek nevelésével, gondozásával, nevelésbe vételével, kapcsolattartásával, családban tartásával összefüggő krízishelyzetek elhárítása céljából állapítható meg. A rendkívüli települési támogatás nem lehet kevesebb 1.000 forintnál, s mértéke legfeljebb 100.000 forintig terjedhet. A rendkívüli települési támogatás – a támogatás céljának megfelelően – szükség szerint megállapítható pénzbeli és természetbeni juttatás formájában, valamint egy összegben és részletekben is.

Időszak	Átmeneti segélyezés esetei (pénzbeli és természetbeni) (eset)	Átmeneti segélyre felhasznált összeg (pénzbeli és természetbeni) (1000 Ft)
2005. év	149	655
2006. év	90	451
2007. év	120	280
2008. év	92	282
2009. év	122	336
2010. év	151	467
2011. év	157	575
2012. év	219	929

2013. év	333	1373
2014. év	399	1993

Temetési támogatás

Temetési segély állapítható meg annak, aki, a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott, annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartásra köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése saját, illetve családjáé életfenntartását veszélyezteti. Temetési segély akkor állapítható meg, ha az eltemettető családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120 százalékát. A temetési segély összege minimálisan 10.000 forint, maximális mértéke nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 40 %-át. A temetési segély megállapítása iránti kérelemhez csatolni kell a temetés költségéről – a kérelmező vagy a vele azonos lakcímen élő közeli hozzátartozója nevére – kiállított számla eredeti példányát, az elhunyt halotti anyakönyvi kivonatának másolatát, valamint a szükséges jövedelemigazolást. A megállapított temetési segély összegét vagy a kérelem elutasításának tényét az arról szóló határozat számával együtt a temetési számlára rá kell vezetni és a számlát a kérelmező részére vissza kell adni. A tényleges kifizetéshez a támogatást kérő személy nevére kiállított, kifizetést igazoló (eredeti) számla bemutatása szükséges. A megállapított támogatás nem fizethető ki a támogatást kérőnek, ha a támogatást kérő személy nevére kiállított számlán szereplő bruttó végösszeg meghaladja a támogatás maximális mértékének a kilencszeresét.

Időszak	Temetési segélyben részesültek száma (pénzbeli és természetbeni) (fő)	Temetési segélyre felhasznált összeg (pénzbeli és természetbeni) (1000 Ft)
2006. év	15	120
2007. év	5	40
2008. év	11	88
2009. év	2	16
2010. év	4	32
2011. év		
2012. év	3	30
2013. év	6	76
2014. év	11	110

Települési támogatás keretében biztosított szociális ellátások:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- családsegítés
- időskorú személyek részére nyújtott nappali ellátás.

Étkeztetés

Az étkeztetés biztosítása a Royalsekt Zrt-vel kötött szerződés alapján az általuk üzemeltetett konyhán keresztül történik. Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászoruló személynek kell legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről gondoskodni, aki azt önmaga, illetve eltartottjai részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képes biztosítani. Rászoruló az igénylő, ha: 60. életévét betöltötte, vagy egészségi állapota, vagy fogyatékosága, vagy szenvedélybetegsége, vagy hajléktalansága akadályozza a napi egyszeri meleg étel előállításában. Egészségi állapota, fogyatékosága vagy szenvedélybetegsége alapján szociálisan rászoruló az a személy, aki a háziorvosa vagy kezelőorvosa igazolása szerint önmaga ellátásáról részben nem tud, vagy egyáltalán nem tud gondoskodni.

Időszak	Szociális étkeztetést igénybe vevők száma (fő)
2005. év	43
2006. év	49
2007. év	52
2008. év	39
2009. év	44
2010. év	43
2011. év	36
2012. év	38
2013. év	39
2014. év	30

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás a Gondozási Központ által foglalkoztatott hivatásos gondozónők útján történik, az Szt. 63.§ (9) bekezdésében meghatározott kötelező feladatoként a gondozási szükséglettel rendelkező, házi segítségnyújtást igénylő személyek részére. A házi segítségnyújtás iránti kérelmeket a Gondozási Központban kell benyújtani, melyhez csatolni kell az egészségi állapotról szóló igazolást. A házi segítségnyújtásért személyi térítési díjat

kell fizetni. Amennyiben fizetési kötelezettségének a gondozott nem tesz eleget, úgy a fizetés esedékességi hónapjának utolsó napjával a kihordást meg kell szüntetni és intézkedni kell a hátralék beszedésére. A házi segítségnyújtás gondozási tevékenységeit és résztevékenységeit a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/200. (I.7.) SzCsM. rendelet 5. számú melléklete tartalmazza.

Időszak	Házi segítségnyújtást igénybe vevők száma (fő)
2005. év	30
2006. év	32
2007. év	36
2008. év	11
2009. év	15
2010. év	10
2011. év	11
2012. év	13
2013. év	12
2014. év	10

Családsegítés

Izsák Város Önkormányzat Képviselő-testülete az **Szt. 64.§**-ban meghatározott családsegítés alapszolgáltatást a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül biztosítja. A családsegítés olyan személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés (4) bekezdésben megjelölt céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését, a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkal és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását, a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

A családsegítés keretében végzett tevékenységnek – a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül – a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira. Kiskorú személyre a családsegítés akkor terjedhet ki, ha a kiskorú családtagjának ellátása a családsegítés keretében indult, és a kiskorú érdekei – a gyermekjóléti szolgáltatás igénybevétele nélkül – e szolgáltatás keretében is megfelelően biztosíthatók.

Forgalmi adatok	(2013.év)	(2014.év)
Éves forgalom a forgalmi napló alapján (kapcsolatfelvétel)	2346	2950
Tárgyévben szolgálatnál megfordult kliensek	787	948
Új kliensek	207	213

Családsegítő szolgáltatást igénybevevők hozott problémái

Probléma típusa	2013.év/fő	2014.év/fő
Életviteli	53	49
Családi-kapcsolati	0	0
Családon belüli bántalmazás	0	0
Lelki-mentális	53	49
Gyermeknevelési	0	0
Anyagi	53	49
Foglalkoztatással kapcsolatos	53	49
Egészségkárosodás következménye	0	0
Ügyintézéshez segítségkérés	53	49
Információkérés	53	49
Krízishelyzet	12	1
Egyéb (táborok, kézműves, forma-1)	259	479

Időskorú személyek részére nyújtott nappali ellátás.

Izsák Város Önkormányzat Képviselő-testülete a nappali ellátást hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkezését. A nappali ellátás iránti kérelmeket a Gondozási Központban kell benyújtani, melyhez csatolni kell az egészségi állapotról szóló igazolást.

Köztemetés

A köztemetés az elhunyt vallása szerinti szertartással, a legegyszerűbb szolgáltatások igénybevételével szervezhető meg. A Képviselő-testület mentesíti az eltemetésre köteles személyt a köztemetés költségeinek megtérítése alól, ha a költségek megfizetése a kötelezett és közvetlen családja megélhetését veszélyezteti, nem rendelkeznek rendszeres jövedelemmel vagy az nem éri el a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj összegének kétszeresét és a hagyatéki eljárás során megállapításra kerül, hogy értékesíthető vagyona az elhunytak nem maradt fenn.

70 év feletti személyek és nagycsaládosok hulladékszállítási díjának átvállalása

Ha Izsák Város Önkormányzatának éves költségvetése előirányzatként is biztosítja, a településen lakóhellyel rendelkező 70 éven felüli egyedül élő személyeket – akiknél az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát - és a nagycsaládosokat a szilárd hulladék elszállításával kapcsolatos költségük mértékében –a 70. életév betöltését követő év első napjától 25 százalékos, a nagycsaládosoknál 100 százalékos kedvezmény – kérelmükre az Önkormányzat természetben rendkívüli települési támogatásban részesíti oly módon, hogy köztartozását a szolgáltató irányában megfizeti.

Az önkormányzat szerepe

Izsák Város Képviselő-testületének 2/2015 (II.25.) önkormányzati rendelete a települési támogatásokról és a szociális ellátásokról határozza meg a településen biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások szabályait.

A szociális alap és szakszolgáltatások a gyermekjóléti és a gyermekvédelmi ellátásokkal közösen hivatottak a szociális biztonság megteremtését elősegíteni.

A Szt., a Gyvt. és az önkormányzat rendeletei alapján a szociális szolgáltatások típusai, a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások, valamint Izsák város szociális ellátórendszere az alábbi táblázatban foglalható össze:

	Ellátás típusa	Fenntartó szerv	Ellátó szerv	Kötelező/önként vállalt
1	Étkeztetés	Izsák Város Önkormányzata	Gondozási Központ	kötelező
2	Házi segítségnyújtás	Izsák Város Önkormányzata	Gondozási Központ	kötelező
3	Nappali ellátás	Izsák Város Önkormányzata	Gondozási Központ	kötelező
4	Családsegítés	Izsák Város Önkormányzata	Gyermekjóléti- és Családsegítő Szolgálat	kötelező
5	Gyermekjóléti szolgáltatás	Izsák Város Önkormányzata	Gyermekjóléti- és Családsegítő Szolgálat	kötelező
6	Gyermekek napközbeni ellátása	Izsák Város Önkormányzata	Izsáki ÁMK	kötelező

Összegzés

Az eddigiek alapján Izsák város személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátórendszeréről megállapítható, hogy általánosan jó színvonalú és az igényeket kielégíti.

A kötelezően biztosítandó ellátási formák elérhetőek. A lakosság részéről érkezett igények ellátottak.

A szociális szolgáltatások tervezésekor elsőrangú szempont és feladat a meglévő szolgáltatások minőségének megőrzése.

A Gyvt. szerint a gyermekek napközbeni ellátását bölcsőde, hetes bölcsőde, családi napközi, családi gyermekfelügyelet, házi gyermekfelügyelet vagy alternatív napközbeni ellátás keretében lehet megoldani. A felsoroltak közül Izsákon a családi napközi ellátás igénybevételére van lehetőség, melyet a Hét Törpe családi Napközi lát el vállalkozási tevékenység keretében. A településen egyébként továbbra is csak az óvodai illetve az iskolai napközbeni ellátás biztosított.

A koncepcióban megfogalmazott feladatok, célok

a.) Házi segítségnyújtásba bevont és a szociális étkeztetésben részesülő személyek létszámának növelése.

Szükséges a feladatba bevonható célcsoport folyamatos felülvizsgálata és az igények felmérése és lehetőség szerint minél szélesebb körbe eljuttatni a rászorulóknak a szolgáltatást.

b.) Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök hatékony alkalmazása, főként a munkahelyteremtés és a piaci igényeknek megfelelő képzés

Az elmúlt négy évben ugrásszerűen megnőtt az állami foglalkoztatási szerv által indított közfoglalkoztatási programok száma. Ennek keretében folyamatosan növekszik a közfoglalkoztatási programba bekerültek száma. A programok keretében képzések is megvalósultak fontos biztosítani a közfoglalkoztatottak számára az átképzés lehetőségét a piaci igényeknek megfelelően.

c.) Az állami foglalkoztatási szervvel és egyéb szakintézményekkel való együttműködés fenntartása és bővítése

Izsák Város Önkormányzata napi kapcsolatban áll a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kiskörösi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségével a munkanélküliség hatékony kezelése érdekében.

A koncepcióban kitűzött feladatok megvalósításának nehézségét jelenti, hogy a szociális szolgáltatások jogi szabályozása évek óta folyamatos változáson megy keresztül.

A személyes gondoskodást nyújtó ellátási formák és a szociális ellátások fejlesztésének irányelvei

Az önkormányzat a törvényi kötelezettségek, a jelentkező igények és a rendelkezésre álló források figyelembevételével elsődlegesen azoknak az ellátási formáknak az igénybevételére teremtett lehetőséget, melyek a lakosság körében felmerültek, és amelyre az egyre szűkösebb anyagi források figyelembe vételével lehetősége nyílt, s a továbbiakban is erre tekintettel kívánja meghatározni a fejlesztések irányelveit.

Várható eredmények

A szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata és végrehajtása a szociális szolgáltatások helyzetében az alábbi eredményeket prognosztizálja a 2016-2017 évekre:

- átfogó, folyamatosan aktualizált felmérés a szociális szolgáltatások helyzetéről és jövőjéről
- a feladat ellátási kötelezettségek területén meglévő hiányosságok ledolgozása, a szolgáltatások mind szélesebb körű biztosítása,
- a szolgáltatások változó igényekhez igazítása, hatékonyabb formában történő megszervezése,
- a kialakult együttműködés fenntartása,
- a lakosság elégedettségének elérése az őket szolgáló intézmények tekintetében.

SWOT analízis a település szociális ellátórendszeréhez

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none">• az önkormányzat érzékenysége a szociális problémák iránt• igényeket kielégítő ellátórendszer, egymásra épülő szolgáltatások• tapasztalt, jól felkészült szakember gárda	<ul style="list-style-type: none">• a szociális ellátórendszer strukturális és támogatási rendszerének gyakori változása• szociális szolgáltatást igénylők számának ingadozása• az ápoló, gondozó otthonok hiánya

<ul style="list-style-type: none"> • együttműködési készség, partnerség a társintézmények között 	
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • a szolgáltatási rendszer tudatos fejlesztése • a civil szervezetek és az egyházak fokozott szerepvállalására ösztönzése a szociális szolgáltatások területén • az előírt szakmai létszám biztosítása • folyamatos szakmai képzés lehetőségének biztosítása • az intézmények tárgyi feltételeinek folyamatos fejlesztése pályázati forrás igénybe vételével • a hátrányos helyzetű csoportokkal szembeni negatív attitűd pozitív irányú befolyásolása • esélyegyenlőség megteremtése és fenntartása minél szélesebb körben 	<ul style="list-style-type: none"> • a lakosság mentális állapotának és anyagi helyzetének romlása • saját források behatároltsága • preventív intézkedések elégtelensége • a szociális szolgáltatások, intézmények kapacitásának kimerülése • a jogi szabályozás kiszámíthatatlansága

A SWOT elemzéssel feltérképezhetjük, hogy mely feladatok a legfontosabbak stratégiai szempontból.

Szolgáltató típusú, a sajátosságokhoz alkalmazkodó és rugalmas szolgáltató rendszerre van szükség. A jelenlegi alapszolgáltatások esetén, annak ellenére, hogy megfelelő gondoskodást biztosít, a település létszámához viszonyítva kevés a gondozotti létszám. Fokozott figyelemmel kell kísérni a ténylegesen rászoruló személyek felkutatását és az egyes szolgáltatások komplex eszközökkel történő széles körű segítségnyújtásának biztosítását.

Szükséges a rendelkezésre álló ellátási formák mind szélesebb körű megismertetése a lakossággal, az igények felmérése, valamint olyan szolgáltatási rendszer kidolgozása, amely minden rászoruló részére elérhető és hathatós segítséget nyújt.

Fontos, hogy az érintettek korrekt információval rendelkezzenek a szociális szolgáltatásokról, azok tartalmáról, a jogosultsági feltételekről és a hozzáférési lehetőségekről.

A szolgáltatástervezési koncepció végrehajtása – a költségvetési lehetőségek függvényében – tovább folytatódik, de a szociális szolgáltatást nyújtó intézményeknek, az önkormányzati és civil fenntartóknak lehetősége és egyben kötelessége a végrehajtás folyamatát értékelni, annak érdekében, hogy a megvalósítás mindig a változó szociális szükségletekhez igazodjon.

A jogszabályi változások és pályázati lehetőségeket kihasználva élni kell minden olyan lehetőséggel, mely a szociális ellátások és szolgáltatások alanyainak életminőségét javítja.

Izsák Város Önkormányzata kinyilvánítja szándékát a szociális ellátások és szolgáltatások fejlesztése terén. Az ellátások fejlesztésével az intézmények működőképességének megőrzésével, javításával a lakosság számára minél magasabb színvonalú szolgáltatások nyújtásával a rászorulók hatékony célirányos ellátását kívánja elérni, és fenntartani.

1. sz. melléklet

Statisztikai adatok

Lakónépesség változása

Időszak	Lakónépesség száma az év végén (fő)	Lakónépességből a nők száma az év végén (fő)	Lakónépességből a férfiak száma az év végén (fő)
2005. év	6 089	3 198	2 891
2006. év	6 099	3 215	2 884
2007. év	6 054	3 198	2 856
2008. év	6 004	3 162	2 842
2009. év	5 985	3 142	2 843
2010. év	5 930	3 123	2 807
2011. év	5 754	3 024	2 730
2012. év	5 710	2 981	2 729
2013. év	5 655	2 953	2 702

Állandónépesség változás korcsoport szerint

Időszak	Állandó népesség száma (fő)	0-2 évesek száma (fő)	3-5 évesek száma (fő)	6-13 évesek száma (fő)	14 évesek száma (fő)	15-17 évesek száma (fő)	18-59 évesek száma (fő)	60-x évesek száma (fő)
2005. év	6 188	156	156	504	70	228	3 575	1 499
2006. év	6 166	151	169	489	78	220	3 578	1 481
2007. év	6 150	153	161	476	75	239	3 568	1 478
2008. év	6 125	174	162	464	65	222	3 553	1 485
2009. év	6 099	169	159	464	64	221	3 500	1 522
2010. év	6 084	168	163	456	73	206	3 502	1 516
2011. év	6 063	170	173	456	48	206	3 498	1 512
2012. év	6 021	164	176	458	64	186	3 450	1 523
2013. év	5 975	161	169	458	59	180	3 387	1 561